

Garbine Ubeda Goikoetxea

Nire lotsak

Dagoeneko sei bat urte joan diren arren, sarritan etortzen zait gogora Hendaiako ikastolara estreinakoz ailegatu nintzenekoa. Urte eta erdi eskaseko haurra besoetan nuela heldu nintzen, lotsati eta ezjakin, etxean jaso berri nuen gutunari jaramon eginez haren izena ahalik eta azkarren ematera, artean matrikuletarako aski denbora bazela pentsatzen nuen arren.

Orduko zuzendariak hartu ninduen, sinpatikoki hartu ere, dena esate alde. Eta ikasgelak, jolastokia, jantegia eta gaine-rako txokoak erakutsi ostean, bere bulego inprobisatura eraman ninduen zentroko arauetz, espero nukenez eta bestez lasaiago mintzatzeko. Espazio faltan, biltegi txiki batean jarrita zituen mahai-aulkiak.

Hitzordu hartako bi gertakarrik harritu ninduten. Lehenik eta behin, txikienen gelara eginiko bisitan begitandu zitzaidanak: 2-3 urteko hogeitik gora haur, laukia osatuz ipinitako aulki luzetan elkarren segidan eserita, begiak handi eta ahoa zabal, kalakan ari zen irakasleari begira, isil-isilik, zirkinik ere egin gabe, geldirik. Diziplina maila hori nola lortzen ote den galdetu nahi izan nuen. Zer ipuin miragarri kontatzen ari ote zitzaien, denak estatuen antzean paralizatuta edukitzeko. Hipnotizatu egin ote zituen.

Bigarrenik, biltegi-bulegoan ginela, zuzendariak egin zidan erradiografiak. “Beraz, arazoa frantsesarekin izango duzue” ondorioztatu zidan ziplo, bere jakin-nahiari erantzunez etxean euskara hutsez aritzen ginela azaldu nion orduko. Guk. Alegia, haurrak. Ikastolan.

2-3 urteko ume horiei bezalatsu, beheko matraila laxatu zitzaidan bat-batean. Bada, arazoa frantsesarekin izango omen zuen gure haurrak, frantsesegiten ez dugulako. Ez, antza, matematiketan, batuketa ximpleenetan ere sarritan tronpatzen garen arren. Ezta historian ere, edo euskal aditz trinkoetan, edo ortografian, edo soinketan, edo musikan, edo harremanetan...

DANI BLANCO

Txiste merketan has nintekeen, baina uzkurtu egin nintzen. Ahoa zabaltzeko momentuan, lotsatu. Eta, barkamena ere eskatu nuen kasik, Hegoaldekoa izateagatik, nire frantses maila kaxkarragatik, haurrei transmititu ahal izango ez diedanarengatik, euskaldunen artean ere arrotz eta artaburu agertzen ninduen horregatik guztiagatik. Gomendioa gaineratu zidan urririk: “Indar egin beharko duzue horretan”.

Besoetan neraman haur horrek zortzi urte beteko ditu aurki. Bigarren mailara heldu den honetan, eta Seaskako curriculumari jarraiki, frantsesak espazio esanguratsua hartuko du aurrerantzean. Bi gela ditu, eta bakoitzeko irakasle bana, lantzen ari diren bi hizkuntzen bereizgarri. Alegia, batean euskaraz eta beste frantsesegatik aritzeko. Bi munduak ez nahasteko.

Duela gutxi, hizkuntza maitatzearen garrantziaz aritu zitzaigun frantses irakaslea, gurasoen bileran. Mapa orokor bat ere egin zigun, ikasleen frantses maila zein den argitzeko, dakitenaren arabera taldekatuta zer nola irakasten duen azaltzeko. Gomendio bat ere eman zigun, berriz ere urririk, frantsesegatik kaxkar edo azentu desegokiz mintzatzaren garen gurasooi: “Hobe haurrari ez laguntzea, ohitura txarrek edo ahoskera okerrak kutsatuko dizkiegu-eta”.

Ikastolara estreinakoz heldu nintzen egun hartan baino are txundituago utzi ninduen. Beraz, haurrari irakurzaletasuna piztu behar diogu, egunero apur bat egitera bultzatu, eta matematiketan lagundu, edo historian, edo aditz trinkoetan edo harremanetan edo logikan edo dena delakoan, baina frantsesean ez. Euskarari ukatzen dizkiogun perfektzioa eta balioa aitortzen dizkiogulako frantsesari. Eta gure lotsetatik, gure prestigio eskasetik, gure konplexuetatik eraiki dugulako harekiko –mundu errealekiko– erlazioa.

Eta derrigorrezko lehen hezkuntza deitzen diogu. ■

Barkamena ere eskatu nuen kasik, Hegoaldekoa izateagatik, nire frantses maila kaxkarragatik, haurrei transmititu ahal izango ez diedanarengatik, euskaldunen artean ere arrotz eta artaburu agertzen ninduen horregatik guztiagatik